

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกศักดิ์ แก้วเทพ. ปฏิกริยาของสังคมไทยต่อวิกฤติการณ์เศรษฐกิจการเงิน. ในณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, บรรณาธิการ. หนึ่งครัวเรือน สองวิธีการผลิต ทางออกวิกฤติเศรษฐกิจไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอดิชั่นเพรส โปรดักส์, 2541.

กระทรวงมหาดไทย ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น: ความเป็นมาของอำเภอสำคัญในประวัติศาสตร์ภาคกลาง, 2542. (โดยคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542).

กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง "แนวความคิดและยุทธศาสตร์". พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2541.

กระทรวงมหาดไทย, กรมการพัฒนาชุมชน. แนวทางการดำเนินงานเศรษฐกิจชุมชนโดยวิธีการพัฒนาชุมชน. เอกสารอัดสำเนา, 2541.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กองอนุรักษ์. ปฏิทินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนานาชาติ. 2545.

เกศินี จุฑาวิจิตร. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์, 2540.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการประชุม สมัชชาการศึกษาและการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, 2544.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549

คมพล สุวรรณภูมิ. การศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในด้านการดูแลรักษาสุขภาพเพื่อการพึ่งตนเองด้านสาธารณสุขของชุมชน. วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ใจมานัส พลอยดี. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของธุรกิจชุมชน เปรียบเทียบภาพรวมและภาพย่อย อำเภอคำชะอีและแก้งจันทดิษฐ์และอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. บรรยายการสรุปประชุมกลุ่มย่อยผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน ข้อเสนอทางทฤษฎีในบริบทต่างสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2544.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2533.
- ชัยวัฒน์ หน่อรัตน์ จตุรงค์บุญรัตนสุนทร และพระมหาจตุญโรจน์กวีวิไล, บรรณาธิการ. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ฟ้าอภัย, 2545.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง: ทางรอดของชนบทไทย. การจัดการปกครองกับชนบทและท้องถิ่น. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ทฤษฎีใหม่: มิติที่ยิ่งใหญ่ทางความคิด. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา, 2541.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. วิถีไทย : การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2540.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. วิถีไทย: การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2540.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, บรรณาธิการ. หนึ่งครัวเรือน สองวิถีการผลิต ทางออกวิกฤติเศรษฐกิจไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอดิชั่นเพรส โปรดักส์, 2541.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. ธุรกิจชุมชน เส้นทางที่เป็นไปได้. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2542.
- ทวีวัฒน์ หงษ์ทอง, บรรณาธิการ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์สภาคการพิมพ์, 2527.
- ธิดา สุบรรณาจ. การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
- ธีรพงศ์ บุศรากุล. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานสำคัญสำหรับเยาวชนนอกระบบโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- นำชัย ทนุผล. การท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ. เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมหลักสูตร. 28 พฤศจิกายน 2540. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2540.

- นำชัย ทนุผลแลคณะ. โครงการวิจัยการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนบ้านโป่ง ต.ป่าไผ่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค, 2542.
- นิคม จารุมนี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์, 2536.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. ในรายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเด็นบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนกับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. กลวิธี แนวทาง วิธีการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. ใน ทิวทอง หงษ์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. หน้า 177-194. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- ปฐม นิคมานนท์. การค้นคว้าความรู้และระบบถ่ายทอดความรู้ในชุมชนชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.
- ประมินทร์ แสนประสิทธิ์. พิมพ์เขียวนายธวัช บุญพิศ: รูปแบบการจัดการหมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทองไทยปลายโพงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม. 2543.
- ประเวศ วะสี. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม: แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน, 2542.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2543.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. วิกฤติเศรษฐกิจและวัฒนธรรมชุมชน. ในณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, บรรณาธิการ. หนึ่งครัวเรือน สองวิถีการผลิต ทางออกวิกฤติเศรษฐกิจไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน เพรส โปรดักส์, 2541.
- เพ็ญศรี รัตนะ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชนศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- มนัส ศุภลักษณ์. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในกิจกรรมธุรกิจท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ ชุมชนบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2544.

- มิตรรา สามารถ. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แอล. ที. เพรส จำกัด, 2543.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ, บรรณาธิการ. จดหมายข่าว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ฉบับที่ 73. (พฤศจิกายน 2545): 4-7.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แผนและนโยบาย. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. หลักการพัฒนากการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545
- วรรณพร วณิชชากร. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ECOTOURISM. กรุงเทพมหานคร: ทรรพนศิลป์, 2540.
- วรรณภา วงษ์วานิช. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- วัฒนพงษ์ ภัทรสุขเกษม และคณะ. รายงานการวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับชุมชนหมู่บ้านห้วยแม่ซ้าย ต.แม่ยาว อ.เมือง จ.เชียงราย. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย สำนักงานภาค, 2545.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการทัศน์ใหม่: การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์ ฟรินดิง, 2540.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
- วิมลลักษณ์ ชูชาติ. การนำเสนอรูปแบบของกระบวนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ สำหรับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. รายงานสรุปภาพรวมการท่องเที่ยวประเทศไทยและกรณีศึกษา: โครงการรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว. เชียงราย. แพร์. หนองบัวลำภู. เลย. กระบี่. ตราด. นครปฐม. เพชรบุรี. 2545.
- สมชาย เดชะพรหมพันธุ์ และคณะ. รายงานการวิจัยโครงการการบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก (Ecotourism Management of the Eastern Region National Park). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2545.

- สมชาย วิริภิมย์กุล. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน กรณีศึกษา: ป่าชุมชนบ้านโคกสันติสุข ตำบลวังหมี่ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- สมบัติ กาญจนกิจ. นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Recreation and Tourism Industry). สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา สาขาวิชานันทนาการศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่: ลานนากรพิมพ์, 2526.
- สมศรี จินะวงษ์. การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้ในชุมชนที่ใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร, 2542.
- สินธุ์ สโรบล, บรรณาธิการ. การท่องเที่ยวโดยชุมชน แนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: วนิดาเพรส, 2546.
- สีลาภรณ์ นาคกรพรพ .แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคม: ระดับกลุ่ม/ชุมชนในอนุชา พวงลำสี และอรัญ อ่างจ๋ำ, บรรณาธิการ.การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2539.
- สีลาภรณ์ นาคกรพรพ. ระบบการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: กรณีศึกษาชุมชนอีสานใต้. วารสารสุโขทัยธรรมนิราช, 2538.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุมน อมรวิวัฒน์. กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2544.
- สุมน อมรวิวัฒน์. ในรายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเด็นปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541
- เสน่ห์ จามริก. เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน. ในพิทยา ว่องกุล, บรรณาธิการ. วิถีทรรศน์ชุดโลกาภิวัตน์ ลำดับที่ 9 ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 1999-2000. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2541.
- เสรี ชาหลา ,เขียน ในเรื่องยศ จันทรศิริ.บรรณาธิการ.กระบวนการเรียนรู้ของประชาชน คือแนวทางการพัฒนาและกู่วิกฤติชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครสวรรค์: สวรรค์วิถีการพิมพ์, 2544.

หนึ่งฤทัย จันทร์เกษ. ชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในระบบเศรษฐกิจชุมชน. หลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการสังคมมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

อดิณ รพีพัฒน์. "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย". ในทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. หน้า 182-197. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

อดุลย์ วังศรีคุณ. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง การวิจัยเชิงชาติพันธุ์ วรรณอาภิมาน. สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อภิชัย พันธเสน. เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์. เอกสารการสัมมนาวิชาการประจำปี 2542 เรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา ชลบุรี, 18-19 ธันวาคม 2542.

อุดร วงษ์ทับทิมและสุภาวดี ทองพรวาณิชย์. พัฒนาการและสถานการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศไทย. ในลินธุ์ สโรบล (บรรณาธิการ), การท่องเที่ยวโดยชุมชน: แนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ. หน้า 19-76. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: วนิตา เพรส, 2546.

อุทุมพร จามรมาน, ปทีป เมธาคณวุฒิ และสุวิมล ว่องวาณิช. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับคนยุคใหม่. รายงานการวิจัย, 2538.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย. โครงการกิตติเมธี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาสี่ภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย. โครงการกิตติเมธี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.

ภาษาอังกฤษ

Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. Rural development participation : Concept and measures for project design implementation and evaluation. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University, 1977.

Fennell, David A. Ecotourism and introduction. London: Routledge, 1999.

United Nation. Population Participation in Decision Making for Development. New York: United Nation Publication, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์

ข้อมูลพื้นฐาน

1. เพศ 1 ชาย 2 หญิง

2. ปัจจุบันมีอายุ.....ปี

3. เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวในส่วนใด
  - 1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
  - 2 บริหารจัดการการท่องเที่ยว
  - 3 ต้อนรับและให้บริการนักท่องเที่ยว
  - 4 การจัดการนำเที่ยว
  - 5 ประสานงานในชุมชน
  - 6 อื่นๆ .....

4. อาชีพ.....

5. ระดับการศึกษาสูงสุด.....

6. อาศัยอยู่ที่ปลายโพงพางตั้งแต่เกิด
  - ใช่
  - ไม่ใช่ อยู่ที่นี้มา.....ปี

เรื่อง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

- การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. การเริ่มต้นให้ชาวบ้านมาเข้าร่วมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านได้อย่างไร มีวิธีการอย่างไร ทำไมถึงมาเข้าร่วมโครงการนี้ ใครเป็นคนที่ริเริ่มการท่องเที่ยว มีใครมาบอกหรือว่าทำกันเอง แล้วชาวบ้านรู้ได้อย่างไร
2. ในระยะต่อมา หมู่บ้านมีวิธีการอย่างไรที่ทำให้ชาวบ้านเข้าร่วมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น มีการเพิ่มจำนวนของชาวบ้านเพิ่มขึ้นอย่างไร บ้านนี้เข้าร่วมตั้งแต่แรกหรือเปล่า แล้วทำไมถึงเข้าร่วม
3. หลังจากที่ชาวบ้านเข้าร่วมการท่องเที่ยวแล้ว ได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในหมู่บ้านอย่างไรบ้าง จากระยะแรกที่เริ่มต้น แล้วใครมาให้ความรู้หรือทำกันเอง
4. ก่อนที่ชาวบ้านจะเข้าร่วมการท่องเที่ยวของชุมชน มีใครเคยมาให้ความรู้หรือมาบอกวิธีการจัดการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน หรือไม่ อย่างไร
5. กิจกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน มีใครมาแนะนำอย่างไรหรือไม่ หรือชาวบ้านคิดเองวิธีการอย่างไร แล้ววิธีเลือกสถานที่ให้นักท่องเที่ยวมาชม เลือกอย่างไร
6. ชาวบ้านรู้วิธีการจัดบ้านเพื่อเข้าร่วมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านอย่างไร
7. ชาวบ้านเข้าใจความหมายของการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้อย่างไร มีใครมาบอก
8. มีหน่วยงานใดหรือคนภายนอกมาให้ความรู้แก่ชาวบ้านหรือไม่ อย่างไร (เช่นเคยไปดูงานที่อื่นๆ) ต่างกับเราอย่างไร
9. วิธีการในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนใครเป็นคนคิดขึ้น
10. มีกฎหรือข้อบังคับในการเข้าร่วมหรือไม่ อย่างไร ใครเป็นคนกำหนด

- การจัดการทรัพยากรและการลงทุน

11. การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม เช่น บ้านเรือน เรือ แม่น้ำ ลำคลอง ชาวบ้านรู้ได้อย่างไร เรียนรู้ร่วมกันเอง หรือมีใครมาบอก (จากหน่วยงานไหน เป็นใคร) มีวิธีการอย่างไร
12. หมู่บ้านมีการกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว หรือไม่ ใครเป็นผู้กำหนด และมีการกำหนดอย่างไร
13. ได้มีการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติ และวัฒนธรรมของหมู่บ้าน เช่นวิถีชีวิตที่โดดเด่น เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร (วัฒนธรรมของหมู่บ้านที่โดดเด่นมีอะไรบ้าง)
14. ได้มีการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาเที่ยวหรือไม่ ใครเป็นผู้กำหนด มีการกำหนดอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวที่รับได้มากที่สุด

15. มีมาตรการในเรื่องของการรักษาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านอย่างไร
16. การจัดการในเรื่องการควบคุมมลพิษ เช่น ขยะ กำจัดอย่างไร หรือแหล่งน้ำ เสียยดง
17. หลังจากการปฏิบัติในเรื่องต่างๆแล้ว ได้มีการติดตามผลหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร
18. ชาวบ้านมีส่วนในการออกกฎข้อบังคับต่างๆของชุมชน หรือไม่ อย่างไรบ้าง
19. ชาวบ้านได้เข้าร่วมการลงทุนหรือไม่ อย่างไร เช่น ผลิตสินค้าจำหน่าย และบริการ
20. มีการเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการลงทุนอย่างไร (ใครเป็นคนที่ให้ความรู้ หรือชาวบ้านทำกันเองและวิธีการเป็นอย่างไร)
21. เงินทุนที่นำมาใช้ในการจัดการท่องเที่ยวของหมู่บ้านนำมาจากไหน
22. มีคนภายนอกมาร่วมลงทุนด้วยหรือไม่ อย่างไร

- การส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยว

23. การประชุมของหมู่บ้านมีการพูดคุยกันถึงเรื่องการส่งเสริมการตลาด (เช่นการทำอย่างไรให้คนรู้จัก) หรือไม่อย่างไร
24. ใครเป็นผู้เสนอแนะเรื่องการส่งเสริมการตลาด (เช่น โฆษณาให้คนต่างที่ได้อู้จักและมาเที่ยว และการนำเที่ยว การแ่่นพับ ดิดป้ายนำทาง) วิธีการเป็นอย่างไร
25. ใครเป็นคนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวดังและจัดหานักท่องเที่ยวของหมู่บ้าน
  - มีคนนำเที่ยวหรือไม่ อย่างไร
26. หลังจากที่ได้มีการส่งเสริมในเรื่องการโฆษณาให้คนรู้จัก และเข้ามาเที่ยว ผลเป็นอย่างไร เราดูจากอะไร จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

- การจัดโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

27. ชาวบ้านรู้เรื่องการจัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน หรือไม่ อย่างไร มีใครมาบอก หรือทำกันเอง วิธีการเป็นอย่างไร
28. หมู่บ้านได้มีการพัฒนาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ระบบโทรศัพท์ อย่างไรบ้าง
29. บริการที่จัดให้กับนักท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง (ที่พัก อาหาร เรือโดยสาร ที่จอดรถ) ใครเป็นคนทำในแต่ละส่วน
30. มีบริการอะไรบ้างที่เพิ่มเติมให้กับนักท่องเที่ยว
29. หลังจากที่ได้พัฒนาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานแล้ว ผลเป็นอย่างไรบ้าง

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ขั้นริเริ่มโครงการ

- การรวมกลุ่มเพื่อศึกษาปัญหา (ในช่วงริเริ่มการทอ้งเที่ยว ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มการประชุมเกี่ยวกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นของชุมชนหรือไม่ อย่างไร)
- การวิเคราะห์ปัญหา (ตอนริเริ่ม ในการประชุมชาวบ้านได้ร่วมในการถกเถียง หรือเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่างๆหรือไม่ อย่างไร)
- การสรุปเลือกปัญหาที่จะต้องแก้ไข (ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการสรุปหรือเลือกวิธีการในการแก้ปัญหาต่างๆหรือไม่ อย่างไร)
- การกำหนดวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ (ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาหรือไม่ ถ้ามีส่วนมีส่วนร่วมอย่างไร)

2. ขั้นตอนการวางแผน

- การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการทอ้งเที่ยว ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมหรือไม่ ถ้ามี อย่างไร ถ้าไม่มีใครเป็นคนกำหนด
- การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมหรือไม่ มีการถามความคิดเห็นหรือไม่ แล้วถ้าไม่มีการตัดสินใจขึ้นกับใคร
- การกำหนดกฎระเบียบของชุมชนในการทอ้งเที่ยว ใครเป็นคนกำหนด ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมอย่างไร
- การกำหนดแผนปฏิบัติงานของชุมชนชาวบ้านมีส่วนร่วมอย่างไร ใครเป็นผู้กำหนด
- การคัดเลือกผู้นำชุมชน ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมหรือไม่ ได้มาอย่างไร

3. ขั้นตอนการดำเนินการ

- ใครทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การทอ้งเที่ยว ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมหรือไม่
- การจัดหาที่พักเที่ยวชาวบ้านได้มีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร
- การต้อนรับและให้บริการนักท่องเที่ยว ชาวบ้านต้องทำอะไรบ้าง
- ใครเป็นคนประสานงานกับฝ่ายต่างๆในการทอ้งเที่ยว
- ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการทอ้งเที่ยวของท้องถิ่นอย่างไรบ้าง
- การบริหารจัดการการทอ้งเที่ยวชาวบ้านได้มีส่วนร่วมอย่างไร ใครเป็นคนทำ

4. ชั้นประเมินผลโครงการ

- มีการจัดการประชุมและติดตามผลจากการท่องเที่ยวหรือไม่ แล้วชาวบ้านได้เข้าร่วมอย่างไร
- การวิเคราะห์ถึงผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการถกเถียงหรือแสดงความคิดเห็นอย่างไรหรือไม่
- ชาวบ้านได้รับทราบรายรับ รายจ่ายและผลการดำเนินงานของชุมชนหรือไม่อย่างไร มีการเปิดเผยตัวเลขเวลาประชุมหรือไม่

เรื่อง ผลที่ชุมชนได้รับ

1. ด้านเศรษฐกิจ

- รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร
- ผลจากการท่องเที่ยวทำให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมหรือไม่
- หลังจากการท่องเที่ยว มีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร
- วิถีในการผลิตของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร
- ชาวบ้านมีความพอใจหรือไม่ต่อรายได้ที่ได้รับ ถ้าไม่พอใจคิดว่าเท่าไรจึงจะคุ้ม
- หลังจากมีท่องเที่ยวค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพิ่มจากอะไร

2. ด้านสังคม

- หลังจากมีการท่องเที่ยวคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านเป็นอย่างไร
- ความร่วมมือของชาวบ้านเป็นอย่างไรบ้าง มีการรวมกลุ่มการทางอาชีพหรือไม่
- ความปลอดภัยและปัญหาอาชญากรรมในชุมชนเป็นอย่างไร

3. ด้านวัฒนธรรม

- หลังจากมีท่องเที่ยวการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวบ้านทั่วไปเป็นอย่างไร
- ชาวบ้านมีความพอใจอย่างไรต่อการที่นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมหมู่บ้านเรา
- วิถีชีวิต ค่านิยมและวัฒนธรรมของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

- มีการพัฒนาในเรื่องความสะอาดของคุณคลองอย่างไรบ้างหลังจากมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น
- ปัญหาในเรื่องขยะจากการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร ชาวบ้านมีพฤติกรรมอย่างไร
- การอนุรักษ์ธรรมชาติของชุมชนเป็นอย่างไรหลังจากมีการท่องเที่ยว
- สภาพคุณคลองและธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร มีความเสื่อมโทรมเกิดขึ้นหรือไม่

- มลพิษที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวมีเกิดขึ้นหรือไม่ เช่นเสียงดังรบกวน ขยะ
- ปริมาณความชุกชุมของหิงห้อยเป็นอย่างไรบ้างหลังจากที่มีท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชน

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. กลุ่มชาวบ้านที่เข้าร่วมการท่องเที่ยว

- คุณรู้สึกอย่างไรจากการเข้าร่วมการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน
- ในความคิดเห็นอยากให้มีการแก้ไขหรือพัฒนาอะไรหรือไม่เพื่อให้ดีขึ้นอย่างไร
- คุณอยากให้มีการท่องเที่ยวของหมู่บ้านต่อไปหรือไม่

2. กลุ่มผู้นำชุมชน

- ท่านมีความเห็นว่าการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนมีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง
- ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องดังกล่าวอย่างไร
- ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างไร

3. กลุ่มเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- สภาพการจัดการท่องเที่ยวของหมู่บ้านปลายโพงพาง อะไรที่เป็นจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว
- ท่านคิดว่าการจัดการท่องเที่ยวของหมู่บ้านปลายโพงพางยังมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขหรือไม่ เสนอแนะการแก้ไขอย่างไร
- ถ้าจะพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยวปลายโพงพางให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปสู่รูปแบบของเศรษฐกิจชุมชนท่านคิดว่าเป็นไปได้หรือไม่ และจะเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างไร

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม (ภาษาไทย)

เรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง จึงขอความกรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ( ) ที่ตรงกับคำตอบของท่าน

1. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง   2. อายุ.....ปี
3. สัญชาติ   ( ) ไทย   ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. อาชีพของท่าน   ( ) เกษตรกรรม
                                  ( ) ค้าขาย
                                  ( ) รับราชการ
                                  ( ) รับจ้าง / พนักงานบริษัท
                                  ( ) นักเรียน / นักศึกษา
                                  ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านรู้จักแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ ได้อย่างไร
                                  ( ) จากแผ่นพับ / ใบปลิว
                                  ( ) จากสื่อมวลชน (หนังสือพิมพ์, โทรทัศน์, วิทยุ)
                                  ( ) จากบริษัทนำเที่ยว
                                  ( ) จาก INTERNET   ชื่อ WEBSITE.....
                                  ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. เหตุผลที่ท่านเลือกเดินทางมาเที่ยวหมู่บ้านแห่งนี้
.....
.....
7. หลังจากที่ท่านมาเที่ยวหมู่บ้านนี้ ความพอใจของท่านเป็น ไปตามที่คาดหวังหรือไม่
                                  ( ) พอใจ / เป็นไปตามที่คาดหวัง
                                  ( ) ไม่พอใจ / ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ตอนที่2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ( ) ที่ตรงกับระดับความพึงพอใจต่อประเด็นต่อไปนี้ตาม
ความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ควรปรับปรุง (0)
1. ที่พักอาศัย (Home stay) ถ้าไม่ได้รับบริการข้ามไปข้ออื่น				
- ความสวยงามของบ้านทรงไทย				
- ความสะอาดของเครื่องนอน				
- ความสะอาดของห้องน้ำ				
- ความพึงพอใจต่ออรรถาสัยของเจ้าของบ้าน				
- ความปลอดภัย				
2. อาหาร ถ้าไม่ได้รับบริการข้ามไปข้ออื่น				
- รสชาติอาหาร				
- ความสะอาดของอาหารและอุปกรณ์				
- ความเพียงพอของอาหารที่ได้รับ				
3. พาหนะในการเดินทาง (เรือ)				
- ความสะดวกสบาย				
- ความพอเพียงของพาหนะ				
- ความปลอดภัยของพาหนะ				
4. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว				
- วิถีชีวิตริมคลอง				
- สภาพแวดล้อมและธรรมชาติ				
- ความสะอาดของพื้นที่ /ปลอดภัย				
- วัฒนธรรมประเพณีและสถานที่ท่องเที่ยว				
- ประโยชน์ในแง่ความรู้ที่ได้รับ				

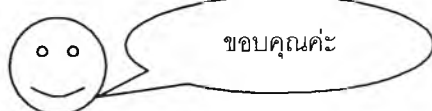
5. สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดจากการท่องเที่ยวที่หมู่บ้านแห่งนี้.....

.....

6. ข้อเสนอแนะที่ท่านอยากให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา.....

.....

.....

Part two Please mark ✓ in the blank ( ) which meets your level of satisfaction as the following items.

items	extremely (3)	moderate (2)	low (1)	require improve ment (0)
1. Accommodations (Home Stay) (if you did not stay over night skip this question)				
- The beauty of the Thai houses				
- Cleanness of the bed facilities				
- Cleanness and of the toilets.				
- Your satisfaction with the host family/members.				
- Safety				
2. (Food) (if you did not stay over night skip this question)				
- Food taste				
- Cleanness of the food and materials				
- Sufficient and the variety of food				
3. Vehicle in use (Boat)				
- Convenient				
- The numbers of vehicle				
- The safety of the vehicle				
4. Your satisfaction towards the tourism activities				
- River Lifestyles				
- Environment and nature				
- Cleanliness/ no trashes or garbage				
- Culture and tourist destinations				
- Knowledge				

5. From your opinion, please identify the most impressive part of this tourism village.

.....
 .....

6. Comment or suggestions on the village .....

.....

We appreciate your help and coordination!! Thank you!!

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนันทนุช สังวาลย์ เกิดวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2522 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544